

СЛОВО И ПАМЕТ

ДНЕС ОТБЕЛЯВАМЕ ДЕНЯ НА НАРОДНИТЕ БУДИТЕЛИ

Хаджи Димитър

Моят Будител

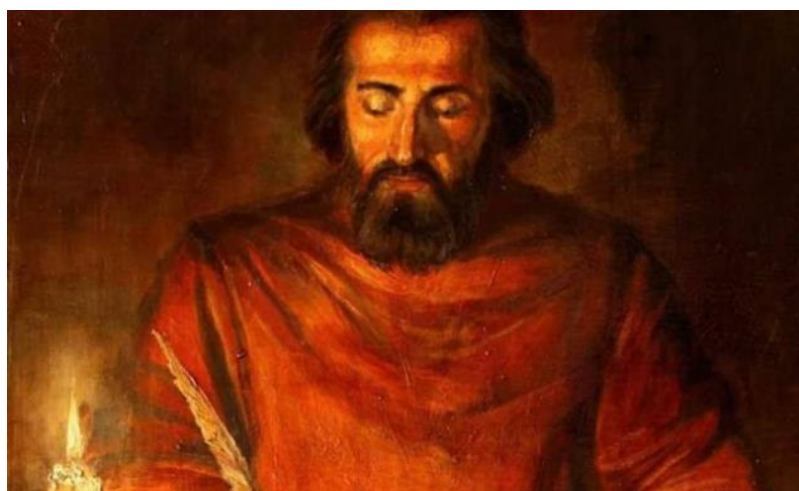
ГРЕТА НИКОЛОВА

На първи ноември честваме Деня на народните будители. Иван Вазов, Христо Ботев, Васил Левски и много други велики българи са пример за всички нас. Паисий Хилендарски, наричан още отец Паисий, е български народен будител и духовник, идеолог на Българското възраждане, чиито дела силно ме вдъхновяват.

Роден е през 1722 г. в гр. Банско и израства в Хилендарския манастир по времето, когато българският народ е потъпкван и унижаван от османските турци. Отец Паисий решава да посвети живота си на важната задача да събуди самочувствието на поробените българи и да повдигне българския дух. Дълго време той издирва исторически факти и писмена, от които списва малка история на българите преди падането им под османското владичество.

През 1762 г. в Зографския манастир в Атонската обител Паисий Хилендарски завършва своята „История славянобългарская“. Книгата е не само историческа. Тя пробужда българския дух и желанието за борба срещу поробителите. Написването ѝ обаче се оказва трудна и мъчителна задача пред своя създател. В резултат от продължителна работа в сумрачната килия зографският монах получава главоболие и болки в стомаха. Принуден е да търпи хулите и подигравките на духовните си събратя. Умира през 1773 г.

Паисий Хилендарски е значима личност в българската история и литература. Той е безукорен човек с много добродетели. Делото и животът му са пример за подражание.

Паисий Хилендарски

(Съ)поменъ за Хаджи Димитър

ВАСИЛ ТРИФОНОВ

Чувате ли ме? Ето тук в тази прозрачна кутия съм. Щастлив, че до мен е фотографията на моя верен приятел – Хаджи Димитър. Какво ли не преживяхме с него. Къде ли не бяхме заедно в ония страшни часове на черна скръб. Сам той ме наричаше своя дясна ръка, защото му помагах в битките с другOVERците. Бяхме неразделни. Накъдето и да тръгнеш, първо на мен споделяше. Кога и как се сприятелихме вече не е толкова важно, достатъчно е, че живее в спомените ми. Помня го като голям юнак и първенец в дружината, с буен нрав, непокорен, но пък справедлив. Имаше тежък поглед и само с крайчето на окото караше човека срещу него да сведе глава. Умен беше Хаджи Димитър, като заговореше, хората го слушаха с притаен дъх.

Нали беше Хаджи – винаги така го наричаха, защото двегодишен посетил със семейството си Божи гроб, чуваше се гласът му, ала когато това не помагаше, намесвах се аз. Щом обаче моят глас проехти, всичко утихваше. Спомням си как неговият другар на име Георги Раковски го беше главил за знаменосец на чета, с която трябваше да премине в Българско и да свърши някаква работа в Търново. Бях нащрек да не сбъркам нещо и през цялото време гледах да не се разсейвам излишно. Но едва стигнали до уреченото място, нещо се случи и се върнахме назад в Румъния.

Почти всяко лято в продължение на три години заедно с друг негов довереник – Стефан Караджа, минавахме с чети Дунава и стигаме чак до Сливенския Балкан, откъдето родом беше верният ми

приятел. Какви мили спомени имам оттогава. Винаги преди да се качим в гемията и да минем през реката войводата се кълнеше в мен, че колкото и малко да сме, за поробеното отечество сме тръгнали, че е дошло време да покажем на света как се умира за България. Сякаш и сега дочувам пламения му глас да зове четниците към унищожение на мъчителствата и угнетенията на бедния български народ.

До последния му дъх го помня такъв борбен и решителен. Когато акостирахме на българския бряг в местността Янково гърло край свищовското селце Вардим, усещах напрежение. Осъзнавах сериозността на задачата, пред която бяхме изправени. Осъзнаваше я и моят скъп приятел. Показа се юнак и този път, но такава му била орисията – да пожертва себе си в името на свободата. Оказа се, че от самото начало четата била забелязана от турски патрул и след нея е била изпратена потеря. Това разбрах много след това, когато попаднах в дома на Селим чауша, откъдето времето ме покри с пурпура на забравата до момента, в който две чисти ръце ме положиха в тази прозрачна витрина до фотографията на моя войвода. За малко да заплача от щастие, но на нас – пищовите, не ни е позволено.

Къща-музей „Хаджи Димитър“

Радвам се, че съм отново с верния си приятел, за когото легенди се носят и който до ден-днешен живее в паметта на всички българи.

НАШИТЕ ОТЛИЧИЯ

ТОЗ, КОЙТО ПАДНЕ В БОЙ ЗА СВОБОДА, ТОЙ НЕ УМИРА...

Щастливи сме, че двама наши съученици – Петър Петров и Васил Трифонов от 6.А клас в навечерието на Деня на народните будители спечелиха призови места в Националния конкурс „Тоз, който падне в бой за свобода, той не умира...“ със своите патриотични есета за Хаджи Димитър. В нашата специална рубрика „Отличия и награди“ поместваме творбите на двамата отличени.

МОРЕТО НЕ Е ЗА ЕДНА ВАКАНЦИЯ

Отличията ни продължават. Гордеем се с постижението и на Соня Генова от VIIб клас, която се класира на трето място в раздел "Компютърна рисунка" в Националния конкурс за рисунка, компютърна рисунка и фотография „МОРЕТО НЕ Е ЗА ЕДНА ВАКАНЦИЯ“ - 2020 г., организиран от Министерство на образованието и науката, Национален дворец на децата, РУО - Бургас, община Бургас, Басейнова дирекция - черноморски район и Център за подкрепа на личностното развитие – Бургас. В този раздел, Соня се състезава с над 60 компютърни рисунки на участници от 19 области на България.

Седмокласници посещават в. „Нова добруджанска трибуна“

ЙОАНА ИВАНОВА

На 7 окт. 2020 г. учениците от 7. Б клас при Частно основно училище „Мария Монтесори“ в гр. Добрич гостуваха на вестник „Нова добруджанска трибуна“. Целта на посещението им бе информативна - да научат как се правят вестници, понеже са решили да изработват свой вестник. Идеята е замислена като екипна работа – всеки да работи по някоя от рубриките.

Учениците се допитаха каква е ролята на репортера, на главния редактор, на коректора, кой страницира вестника, колко време е необходимо, как се разпространява, как кореспондентите стигат до новината, колко души списват вестника и др. На раздяла седмокласниците обещаха да сътрудничат на редакцията и в скоро време да представят своя пръв журналистически продукт.

ДОБРИЧ ОТБЕЛЯЗВА 1 НОЕМВРИ – ДЕН НА НАРОДНИТЕ БУДИТЕЛИ

МАРИЯ АБАДЖИЕВА

По традиция на тържествена церемония в Деня на народните будители ще бъдат връчени годишните награди „Добрич“ в областта на културата и науката на тазгодишните номинирани за отличията. Началото е от 11:00 часа в Огледална зала „Нели Божкова“. Участие в празничната програма ще вземат Духов оркестър – Добрич и Хора на учителките.

Духовното просвещение на българския народ, дало тласък на националноосвободителното движение, намира израз в масовите прояви на народа ни още в зората на своето освобождение. Осъзнавайки приноса и заслугите на възрожденските писатели и революционери, създали атмосферата и довели българския дух до решимостта да поведе борба за държавен суверенитет, група интелектуалци се обединяват около идеята да впишат в празничния календар специален ден за почитане на паметта на българските будители. Подемат инициатива за кръщаване на улици, училища, читалища и обществени сгради на името на изявени личности – радатели за нова българска просвета, културни деятели, революционери или сърцати дарители. Първото масово честване на народните будители се случва по време на Пловдивския фестивал през 1909 г.

В 10.00 часа ще бъдат поднесени цветя на Паметната плоча на Първото взаимно училище в Добрич, която се намира в двора на храма, а в Регионална библиотека „Дора Габе“ нашите съграждани ще могат да чуят тематичната беседа „О, будители народни, цял низ светли имена“ и да се запознаят с любопитни факти за будителите в нашия роден край.

От 11.00 часа в Огледална зала „Нели Божкова“ предстои да бъдат връчени годишните награди в областта на науката и културата. Празничната програма включва изпълнения на Духовия оркестър в Добрич с диригент Стоян Монов и на Хора на учителките с диригент Маргарита Русева-Ганева и клавирен съпровод Детелина Василева. През целия ден ще бъдат поднасяни цветя на паметници и паметни плочи на народните будители – книжовници, учители, културни дейци и просветители.

Денят на музиката и поезията

ИНТЕРВЮ С ЕЛИЗАБЕТ МИХАЙЛОВА

Какво ни дава музиката?

Зависи от нас каква музика ще слушаме. Тя трябва да зарежда с позитивна енергия, да носи радост, да събужда нов живот в теб – да създаваш полезни неща, да те води към хармония и вътрешен мир. Страхът от корона – вируса затормозява силите ти, парализира живота ти и донякъде го обезсмисля.

Защо е нужно да се провеждат дните на творчеството по време на пандемия?

Този ден се чества въпреки пандемията, грозните случки и тъжните дни, защото колкото и да си тъжен, винаги поезията те прави щастлив. Също така музиката припомня на хората, че има и красиви неща в този живот. Тя ни прави щастливи, тъжни, а понякога и замечтани. Различната музика си има стилове. Някои хора слушат рок, други – джаз или класика. По-важното е, че всеки вид музика прави хората щастливи.

Какво представлява този ден за музикантите?

Дни като този са триумф за нечий възможности. Чрез творчеството си поетите и музикантите общуват с хората и ги окрилят с надежда за живот, приобщават ги към красивото, доброто и любовта. Те вдъхват вяра, че животът продължава въпреки всичко. Много музиканти, певци и творци използват времето на пандемията, за да създадат нови творби. Затворени по домовете си, те творяха, защото животът е вечен, а човек живее, когато създава!!

Моят Будител

СОНЯ ГЕНОВА

На първи ноември ние честваме не само делата на предците си, но и на тези, които и до днес ни водят към просветата и познанието. Будител е този, който пробужда народа за духовни дела, за свобода и знание. Будител обаче е и този, който от сърце и душа дарява материални блага за изграждането на училища, храмове, болници и др.

Учители, благодетели и родолюбци има много и на всякакви места и моменти от живота, но те са тези, които развиват нашите умения и знания и ни провокират да бъдем любознателни, да се интересуваме, да откриваме нови и нови неща. Те са тези, които заслужават награда.

Смятам, че и блогърите и интернет героите са част от съвременните народни будители. Някои от тях представят много полезна информация, която трудно може да се намери. Ако приемем това за вярно, смело мога да кажа, че и аз съм будител. Отскоро имам ютуб канал, където по занимателен и достъпен начин представям учебна информация, изключително полезна не само за моите съученици, но и за преподавателите по съответния предмет. Така една на пръв поглед трудна информация, презентирана от дете, става понятна за учениците и ги вдъхновява да направят нещо полезно, да възкликнат с увереност: „И аз мога!“.

Ако си успял да вдъхновиш някого, да го накараш да задвижи цялата си енергия, да си постави по-високи цели, да постигне нови неща, то ти безспорно си будител.

Паметникът на Паисий Хилендарски в Банско (снимка: Максим Радев)

Паметникът на братята Св .Кирил и Методий (снимка: Максим Радев)

”Тоз, който падне в бой за свобода, той не умира!“

ПЕТЪР ПЕТРОВ

Хаджи Димитър е един от най-бележитите български войводи. Той е една от онези личности, пред чиито героични подвизи човек трябва да се прекланя. Участвал е в чета редом със Стефан Караджа и заедно с други родолюбиви българи са водили тежки битки в името на свободата. Той загива едва 28 годишен при връх Бузлуджа в Стара планина. Известно време този връх е носил името на Хаджи Димитър и това място се е превърнало в синоним на свобода и саможертва.

Великият поет и революционер Христо Ботев го възпява в едноименната си поема и неговите думи : "Тоз, който падне в бой за свобода, той не умира: него жалеят земя и небе, звяр и природа и певци песни за него пеят..." ни вълнуват и до днес.

Според вас защо помним Васил Левски, Георги Бенковски, Христо Ботев, Хаджи Димитър? Защо? Те са искали българският народ да бъде свободен от тиранията. Жертвали са се за свободата на България! Без тях родината ни нямаше да е същата днес!

Не случайно ние, техните наследници, помним делата и тачим имената им. На 3 март, когато честваме Националния празник на България прекланяме глава и пазим минута мълчание пред паметта на тези герои.

Поклон пред тяхната саможертва и делото им, заради които я има днес майка България!

